

Hopseilla opiskelijakeskeiseen ohjauskulttuuriin

nykyinen opiskelu/ohjauskulttuuri?

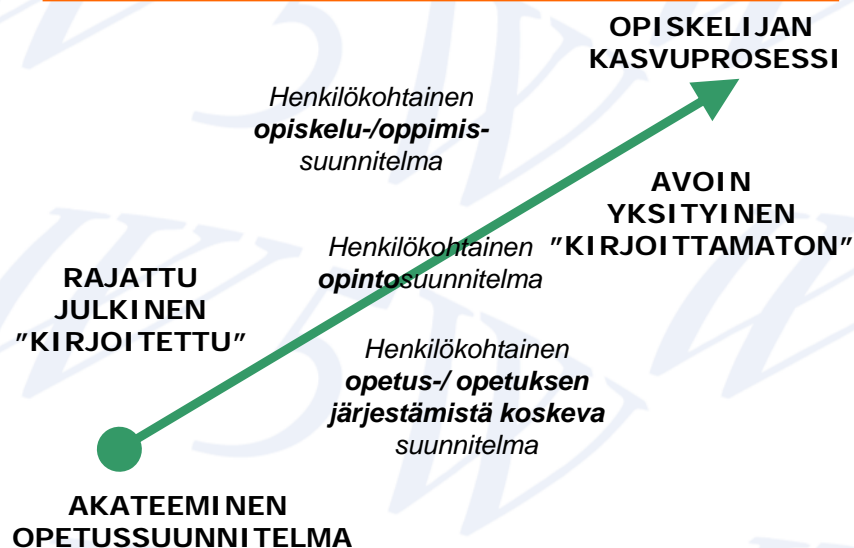
- **opiskelijat:**
  - aikaisempien opiskelukulttuurien vaikutukset > koulu, lukujärjestykset, suorittaminen
  - yliopisto-opiskelu voi olla "kulttuurishokki" (tieteellisyys ja tieteen tekeminen) & liiallinen akateeminen vapaus ahdistavaa
  - suunnitelmallisuuden puute ja ajankäytön ongelmat yliopisto-opiskelun kompastuskiviä!
  - opiskelun ja työn/muu elämän yhteensovittaminen
  - motivaatio-ongelmat vaikeuttavat opintoja!
  - yhteisöllisyyden kokemukset vähäisiä, opiskelu usein yksilösuorituksia
- **ohjaajat:**
  - erillisiä ohjaus/hopsikäytäntöjä, yhtenäinen ohjausjärjestelmä puuttuu, hopsin yhteisöllinen määrittely puuttuu
  - ennakkoluuloja ohjausta kohtaan > opiskelijan "paapominen"
  - järjestelmä/rakennepuutteisuus, ei opiskelijakeskeinen?

opiskelijakeskeisyys ja hops: peruslähtökohta

- kenen hops on? > opiskelijan
- homogeeninen joukko vai taustoiltaan ja taidoiltaan erilaisia yksilöitä?
- hops = henkilökohtainen opinto/oppimis/opiskelusuunnitelma > opiskelijan yksilöllisyyden huomiointi

mutta mm. voiko tutkinto olla täysin opiskelijan "itsensä näköinen"?

AKATEEMINEN HOPS

rajattu/suppea/tekninen hops

- 1) opiskelijan yksilöllinen suunnitelma
  - 2) kytköksissä tutkintojen rakenteisiin (akateeminen opetussuunnitelma)
konkreettinen suunnitelma opintojen etenemisestä
→ jäsentäminen erivaiheiseksi kokonaisuudeksi
→ lyhyemmän ja pitemmän aikavälin tavoitteet
  - 3) suunnitelma valituista opintokokonaisuuksista, aiempien opintojen korvaavuuksista ja ajankäytöstä
  - 4) kartta, erilaisia vaihtoehtoisia etenemisreittejä ("punainen lanka", "kaava", "opintopolku")
> vähentää harha-askelia, ehkäisee "haahuilua" ja lyhentää opintoaikaa
- opiskelun eteneminen: opintosuorituksia vai oman ajattelutyön syvenemistä?

avoin/laaja hops

- **oppimisen aktiivinen havainnointi**
mm. omien opiskelutaitojen, strategioiden, vahvuuksien ja sopivien opiskelumuotojen tiedostamista, oppimisprosessin ja sen sisältöjen pohdintaa
> opiskelijan ajattelutavan haastaminen
- **ammattillisen kehittymisen väline: mm. tulevan ammatin pääotsikot mutta** kaikilla akateemisilla aloilla opinnot eivät johda ammattiin
→ ammattikuvan ja ammatti-identiteetin muodostaminen?
- **akateemisen asiantuntijuuden kehittyminen**
- **elämän jäsentäjä** (opiskelu ja muu elämä, urasuunnitelmat, jatko-opinnot/kouluttautuminen, elinikäinen kehittyminen)

> henkilökohtainen kasvu

dynaaminen hopsajattelu

- dynaaminen suunnitelma vs. opiskelun teknistämisen malli

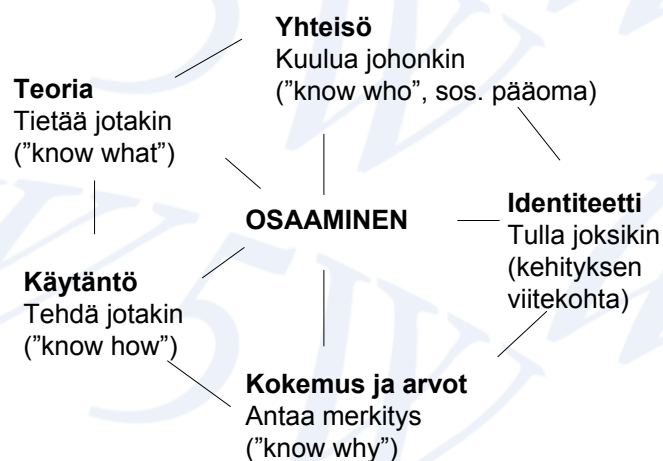
opiskelijan vahvuudet ja tavoitteet voivat muuttua!

> hops opintopolun eri vaiheissa

vuorovaikutusprosessi !

mm. asiantuntijuuden kehittyminen ei ole yksilösuoritus vaan tapahtuu sosiaalisessa vuorovaikutuksessa

asiantuntijuus osaaminen

akateeminen hops

- **akateeminen asiantuntija**
- **akateeminen vapaus vai sopimus**, joka
  - > edellyttää molemminpuolista sitoutumista?
  - > edellyttää vastuun kantamista
- **sosiaalistuminen/integroituminen akateemiseen yhteisöön** laitos- ja opiskelukulttuuriin
  - > akateeminen ops → akateeminen hops, eri tieteenaloilla
  - > mm. tieteenalan toimintaperiaatteiden, sosiaalisten käytäntöjen ja akateemisten taitojen omaksuminen
  - > opiskelijoiden ryhmäytyminen
- **psykososiaalinen apu ja tuki**
  - > opiskelijoiden arvostaminen, huolenpito ja kannustus

hopsprosessi ja ohjauskulttuurin muutos (A.Malinen)

- asiantuntijuuksien kohtaaminen hops-prosessissa:
  - opiskelijat oman koulutushistoriansa ja kehittymistarpeidensa asiantuntijoita (mm. irtaantuminen suorituskeskeisyydestä)
  - ohjaaja asiantuntija omalla substanssi/tieteenalallaan ja ohjauksessa (mm. milloin ja miten tuen?)
- 'osallistumispakolla' olisi taattava opiskelijoiden osallistuminen hops-ohjaukseen. 'Mahdollisuus ohjaukseen' jää helposti retoriikaksi.
- ohjauskulttuurin laatiminen ja hopsin määrittäminen yhdessä eri toimijoiden kanssa

hops ja laadunhallinta

- hopsin tavoite > määrää vai laatua?
- hopskäytäntöjen jatkuva arviointi mm. millainen on laadukas hops?
- hopsien avulla saadaan seurantatietoa opiskelijan opintopolun varrelta
  - > ohjauksen arviointi ja kehittäminen
  - > opiskelijakeskeisen ohjaukulttuurin toteutuminen?